



Internationell konservatism

De internationella frågorna måste ägnas ökad uppmärksamhet, fastslår HUF:s förbundsordförande, riksdagsman Anders Björck. Partiet har många försummelser att ta igen. Även näringslivet måste förändra sin attityd. Det börjar bli dags för näringslivet, hävdar förf., "att någon gång lämna de ekonomiska effektivitetsresonemangen och fundera över sin internationella policy, och sedan genomföra den".

Högerpartiet, numera Moderata Samlingspartiet, har under det senaste decenniet gått från traditionell nationalism till vad man skulle kunna kalla en internationell syn på de politiska problemen. Det ökade internationella medvetandet hos partiet är naturligtvis glädjande, men det ska inte förnekas att mycket återstår att göra.

Men detta gäller inte bara Moderata Samlingspartiet, utan paralleller kan dras med motsvarande partier i andra länder. Om man ser på den politiska händelseutvecklingen runt om i världen så kan konstateras att man på vänsterkanten lyckats bättre med samarbetet än de moderata grupperna. Den så kallade nya vänstern är en internationell företeelse, med goda förbindelser mellan sina sympatisörer i olika länder. Det är frapperande hur väl man lyckats samordna till exempel demonstrationer och liknande aktioner i både tid och rum för att uppnå maximal effekt.

Man kan ställa sig frågan hur denna verksamhet samordnas och även finansieras. Det är inte min avsikt att här gå in på detta nog så intressanta spörsmål. Men man behöver inte vara fanatisk antikommunist för att bli en smula misstänksam när man ser hur deras olika aktiviteter griper in i varandra.

Även om vi bortser från de nya vänsterströmningarna och deras organisationer så kan man utan vidare konstatera det starka internationella samarbetet inom exempelvis socialdemokratin. Nå-

gon motsvarighet till detta finns vare sig på liberalt eller konservativt håll.

Varför inte? Ja, förvisso lägger rent praktiska svårigheter hänsyn i vägen. De konservativa partibildningar som finns världen över är långt ifrån så homogena till sin natur som motsvarigheterna till vänster. Problemet har ofta varit: Vem ska vi samarbeta med!

Organiserat samarbete

På sistone har vissa ansatser ändå gjorts för att få till stånd ett organiserat europeiskt samarbete mellan de konservativa partierna. Ordet "organiserat" bör understrykas. Det är nämligen just detta som kommer att behövas i framtiden. De hittillsvarande kontakterna har alltför mycket nöjt sig med allmänna diskussioner och i och för sig trivsamt sällskapsliv, men de rent praktiska resultaten har varit magra, åtminstone det som har redovisats.

Om vi sedan går utanför Europa blir bilden ändå sämre. Där förekommer något organiserat samarbete inte alls, och knappast något informellt heller. Om man jämför med den socialistiska aktiviteten i dessa delar av världen blir man betänksam.

Många ifrågasätter värdet av internationellt samarbete mellan partigrupper av liknande inriktning. Det hävdas att motsättningarna är stora, och att de konkreta resultaten blir små. Att internationellt samarbete sedan är dyrbart om det ska få någorlunda omfattning

anförs som ytterligare ett vägande argument mot.

Mycket av denna kritik är knappast hållbar. Visst finns problem, inte minst ekonomiska, men några verkligt helhjärtade försök att forma ett permanent organisatoriskt samarbete har knappast funnits. På det europeiska planet finns en rad motsvarande partier med gemensamma mål, och de ekonomiska problemen är inte oöverstigliga.

Utanför Europa kan anföras många svårigheter, men knappast tillräckligt vägande. Nog borde det väl finnas all anledning till utbyte med t ex USA, med de kristligt-demokratiska partierna i Latinamerika och med det konservativa partiet i Australien. I Asiens, exempelvis Japans och Indiens demokratier, finns motsvarande partier och i de nya demokratiska staterna i Afrika torde också finnas möjligheter till kontakt och samarbete.

Från den yngre konservativa generationens sida har det internationella samarbetet ägnats betydligt större uppmärksamhet och resultaten har också visat sig. På det nordiska planet finns i NUU, Nordiska Ungdomskonservativa Unionen, ett aktivt arbetande organ med en lång tradition bakom sig. Det arbete på ett gemensamt nordiskt ungt konservativt politiskt program som pågått de senaste två åren närmar sig nu sitt slut och torde kunna publiceras under sensvåren. Det blir i så fall första gången som man från någon politisk riktning i Norden har kunnat forma ett politiskt program

som spänner över alla samhällsområden.

På Europanivå finns COCDYC, The Conservative and Christian Democratic Youth Community, som snart har fem år på nacken. Också detta organ har visat sig fungera bra och varit ett nyttigt kontakt- och informationsorgan för de ungdomskonservativa organisationerna i Europa.

Asiatisk anknytning

Men utanför Europa har det hittills varit betydligt färre kontakter, det ska gärna erkännas. Men det är nog bara en tidsfråga innan också sådana etableras. Själv företog jag under december månad en rundresa i Fjärran Östern för att bli skaffa sådana kontakter och jag hade också i olika sammanhang tillfälle att träffa ungdomsrepresentanter som visade stort intresse för ett sådant samarbete.

Det begynnande samarbete som har kunnat skönjas på partisidan, och som bli manifesterade sig i den stora konservativa konferensen i Stockholm i juni förra året, måste fortsättas och intensifieras med sikte på att i den närmaste framtiden bilda en Europeisk konservativ union. Med tanke på att de europeiska integrationsfrågorna snart torde gå in i en avgörande fas finns det härigenom betydande möjligheter att påverka denna.

Den u-landsdebatt som under de senaste åren förts i Sverige visar ytterligare behovet av utomeuropeiska kontakter. Det talas ofta från olika håll om behovet av kunskaper i dessa frågor och

det är nog så riktigt. Men kunskaper om tredje världens problem måste tillägnas genom praktisk erfarenhet och tankeutbyte med dem det vederbör. Moderata Samlingspartiets framtida u-landspolitik skulle inte må illa av att direkta kontakter kom till stånd med representanter för de nya staterna.

I detta sammanhang är problemet med sociala befrielseörelser av stort intresse. Redan i dag spelar dessa en betydande roll i den allmänna debatten. De politiskt ansvariga instanserna i vårt land kommer under 1970-talet att ständigt få ta ställning till det delikata problemet om stöd eller inte till dessa. I dag är det södra Afrika som står i förgrunden för intresset, men under det kommande decenniet finns det all anledning att tro att den rollen kommer att övertagas av Latinamerika. Rudi Dutschke har använt uttrycket att "vietnamisera" denna del av världen, och går vi en sådan utveckling till mötes är det lätt att föreställa sig vilka inrikespolitiska konsekvenser det skulle kunna få.

Utöver de sociala befrielseörelserna och deras aktivitet måste man från näringslivets håll i framtiden vara betydligt bättre beredd än tidigare att försvara sina åtgärder i tredje världen. Förvisso har svenska företag bara att följa de ramar som dragits upp av statsmakterna, men dessa är inte alltid så klara och entydiga som vore önskvärt. De fall som inträffat på sistone, Carboron Bassa, vapenexporten till Latinamerika m m, visar klart att man från näringslivshåll

åtminstone måste vara förberedd på de konsekvenser av inrikespolitisk natur som kan uppstå. Hittills har det varit dåligt med medvetenheten om detta och man tycks ha förutsatt att de borgerliga partierna och särskilt då Moderata Samlingspartiet skulle skynda till hjälp.

Bristande kunskap

Detta har det kanske varit si och så med, inte för att man skulle sakna god vilja att hjälpa till från politiskt håll, utan därför att man varit alltför dåligt insatt i frågorna. Fakta har saknats, näringslivet i sin tur har saknat goda debattörer som varit beredda att delta i den offentliga debatten. Det är förvånansvärt hur "lågt" näringslivet egentligen legat i den tidvis kraftiga offentliga debatten i dessa frågor. Resultatet har blivit att vänstergrupperna har kommit att dominera och företagens goodwill har sannerligen inte stärkts i allmänhetens

ögon. Det har nog varit tur att man i viss utsträckning fått LO på sin sida i debatten. Men företagens nuvarande sätt att marknadsföra sin policy kommer inte att räcka i framtiden. Vi står nu bara i början av ökade angrepp mot företagsamheten från vänsterhåll.

Kampen med vänstern måste föras på alla områden, det är klart. Men då den i så stor utsträckning har kommit att inrikta sig på internationella frågor måste ökat intresse och aktivitet komma dessa till del från Moderata Samlingspartiets sida. Här finns mycket att ta igen, och det måste ske snabbt. Och för näringslivets del är det dags att någon gång lämna de ekonomiska effektivitetsresonemangen och fundera över sin internationella policy, och sedan marknadsföra också den. Alltför länge har näringslivets röst saknats i debatten kring dessa frågor.